

Ark.nr. 006

Bergen, 18.03.1992
GT/EWS

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM STATENS NÆRINGSMIDDELTIJSYN (SNT) OG FISKERIDIREKTORATET - MYNDIGHETSDELING FOR KONTROLL AV FISK OG FISKEVARER.

Den 05.02.1992 ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Statens næringsmiddeltilsyn (SNT) og Fiskeridirektoratet, om myndighetsdeling for kontroll av fisk og fiskevarer.

Samarbeidsavtalen trer i kraft den 01.05.1992 og har følgende ordlyd:

SAMARBEIDSAVTALE - KONTROLL AV FISK OG FISKEPRODUKTER.

Med hjemmel i lov om tilsyn med næringsmidler § 4 og i kgl.res. av 29.04.1988, er 05.02.1992 flg. avtale inngått mellom Fiskeridirektoratet og SNT.

1. Bedrifter som tilvirker/omsetter fisk og fiskevarer for eksport eventuelt kombinert med tilvirkning/omsetning for det innenlandske marked, godkjennes bare av Fiskeridirektoratet og registreres i Fiskeridirektoratets register over godkjente fiskeribedrifter, jfr. fiskekvalitetsforskriftens § 1.6 og delegasjon fra SNT i henhold til kgl.res. av 29.04.1988, jfr. lov om tilsyn med næringsmidler § 4. Dette gjelder også for fiskefartøy som fanger, transporterer eller tilvirker fisk og fiskevarer for eksport eller omsetning innenlands og anlegg som mottar fisk fra fisker i første hånd uavhengig av om fisken går til eksport eller omsettes innenlands. Ajourført register over godkjente fiskeribedrifter sendes SNT halvårlig.
2. Bedrifter som bare tilvirker/omsetter fisk og fiskevarer for det innenlandske marked, godkjennes bare av helse- og sosialstyret / KNT.
3. KNT rapporterer snarest om vesentlige mangler/feil ved fiskevarer som er produsert i bedrifter som kontrolleres av Fiskeridirektoratet, jfr. fiskekvalitetsforskriftens § 1.15b. Rapporten sendes til Fiskeridirektoratets distriktskontor i vedkommende distrikt hvor fiskevaren er produsert/pakket.
4. Fiskeridirektoratet rapporterer snarest til SNT / KNT om fiskevarer som representerer en helserisiko og om andre forhold som kan ha betydning for KNT's kontroll av fisk og fiskevarer for innlandsmarked.
5. Fiskeridirektoratet / SNT / KNT's laboratorier kan utføre analyser/oppdrag for hverandre etter nærmere avtale. Retningslinjer for eventuell dekning av utgifter i denne forbindelse avtales mellom SNT / KNT og Fiskeridirektoratet.

6. Import av ferdigpakke­de fiskevarer beregnet for innelandsk omsetning til forbruker eller storhusholdning kontrolleres av KNT. Import av råstoff og halvfabrikata for videre bearbeidning kontrolleres av Fiskeridirektoratet.
7. Lokale, praktiske tilpasninger av denne avtalen skal skje direkte mellom KNT og Fiskeridirektoratets distriktssjef i vedkommende distrikt. Avvik av prinsipiell betydning eller av større omfang må godkjennes av den sentrale administrasjon i SNT og av Fiskeridirektøren.
8. Tvil om forståelsen av denne avtale avgjøres i fellesskap av SNT's administrasjon og Fiskeridirektoratet.
9. Hver av partene kan kreve opptatt forhandlinger om revisjon av avtalen.

=====

Vedlagt (./.) runskriv nr. 4018 R av 2. mars 1992 fra SNT til de kommunale næringsmiddelstilsyn med kommentarer til avtalen.

Det kommunale næringsmiddeltilsynet

Rundskriv nr. 4018 R
Sak nr. 91/175
Dato 2. mars 1992

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM SNT OG FISKERIDIREKTORATET MYNDIGHETSDELING FOR KONTROLL AV FISK OG FISKEVARER

Etter myndighetsoverføringen til SNT, ved kgl.res. av 29.04.88, er hovedregelen at SNT er overordnet tilsynsmyndighet i forhold til næringsmidler og forhold av betydning for disse når dette er for å:

- forebygge tilvirkning og frambud av helseskadelige næringsmidler,
- sikre renslighet og forhold som er tilfredsstillende i hygienisk henseende,
- å angi hvorledes varene skal være tilvirket, hva de må inneholde og hvilke krav de må tilfredsstille, for at de skal kunne tilbys til salg og
- forebygge uriktige forestillinger om varenes opprinnelse, beskaffenhet, art, mengde, sammensetning eller andre forhold av betydning for forbrukeren.

Disse fire forhold omtales som "næringsmiddelhenynet".

Dette gjelder dog ikke fullt ut for fisk og fiskevarer. Med utgangspunkt i at disse produkter i stor grad går til eksport, ble det bestemt at kvalitetskravene til fisk og fiskeprodukter ikke skulle tillegges SNT's ansvarsområde. Hygiene og merking mht. fisk og fiskeprodukter ble derimot tillagt SNT's myndighetsområde.

Begrunnelsen for å gjøre unntak fra hovedregelen - om at alle deler av "næringsmiddelhenynet" ble tillagt SNT's myndighetsområde - når det gjelder forvaltningen av fisk og fiskevarer er flere:

- Det ble ansett som mest tjenlig å holde mesteparten av forvaltningen som skjer i medhold av fiskekvalitetskontrollloven samlet, og at en ikke bør skille kvalitetskontroll som knytter seg til å ivareta næringsmiddelhenynet, fra kvalitetskontroll motivert i næringsmiddelpolitiske hensyn.
- Det ble ansett som mest tjenlig at Fiskeridirektoratet har ansvaret for tilsyn/ godkjenning av eksportbedrifter, eventuelt kombinert med salg for det norske marked. Dette ble begrunnet i at fiskerimyndighetenes interesse i all hovedsak er konsentrert om eksport. Når det gjelder bedrifter som

utelukkende produserer/frembyr for det norske marked ble det vurdert som mest tjenlig at SNT/KNT tillegges ansvaret for disse, da det for disse bedrifters vedkommende ofte foregår produksjon/frambud av annet enn fisk og fiskevarer slik at de dermed også er underlagt næringsmiddelovens bestemmelser.

Dette ble i praksis gjort ved å oppheve bestemmelsene i kvalitetsforskrift for fisk og fiskevarer (fiskekvalitetsforskriften) §9.1, siste ledd (henvisning til generell forskrift for merking av ferdigpakkede næringsmidler) og §10.2 (generelle bestemmelser om hygiene). Dette innebærer at det er næringsmiddelovens bestemmelser om merking og hygiene som kommer til anvendelse for fisk og fiskeprodukter.

Fiskeridirektoratet ble delegert myndighet til å treffe enkeltvedtak og forestå tilsyn i medhold av hygieneforskrift for produksjon og frambud m.v. av næringsmidler. Myndigheten ble begrenset til fiskefartøyer, bedrifter o.a. som ellers hører inn under Fiskeridirektoratets tilsyn etter fiskekvalitetskontrollloven. Myndigheten omfatter også rett til å dispensere fra forskriften, jfr. §52.

SNT ble opprettet for bl.a. å samordne og effektivisere næringsmiddelkontrollen i Norge. For å få til dette med hensyn til fisk og fiskevarer ble det forutsatt i foredraget til den kgl.res. at det skulle inngås en samarbeidsavtale mellom Fiskeridirektoratet og SNT om den praktiske gjennomføringen av inspeksjonsvirksomheten.

På denne bakgrunn har det foregått et samarbeid med representanter fra Fiskeridirektoratet, KNT og SNT. Det ble tatt utgangspunkt i hvordan kontrollen med fisk og fiskevarer rent praktisk foregår idag og med følgende målsetting:

- unngå dobbeltkontroll
- sikre at kontrollen ble utført tilfredsstillende på alle områder og m.h.t. alle produkter

Det viste seg at dobbeltkontroll i noen grad har pågått i fiskeforedlingsbedrifter. Det ble krevet godkjenning av helse- og sosialstyret/KNT etter generell næringsmiddelovgivning og av Fiskeridirektøren etter fiskekvalitetsloven.

SNT sendte til høring den 24.05.91 til KNT et utkast til samarbeidsavtale mellom SNT og Fiskeridirektoratet som omhandlet myndighetsfordeling for produksjon og omsetning av fisk og fiskevarer.

Utkastet bygget videre på de hovedprinsipper som ble lagt til grunn gjennom regjeringens behandling i 1988, nemlig at Fiskeridirektoratet skal ha ansvaret for kontroll og godkjenning når det gjelder bedrifter som tilvirker/omsetter fisk og fiskevarer for eksport alene, eller i kombinasjon med tilvirkning/omsetning for det norske marked.

KNT skal ha ansvar for kontroll og godkjenning når det gjelder bedrifter etc.. som utelukkende produserer fisk og fiskevarer for det norske markedet, herunder detaljhandel med fisk og fiskevarer.

Det forutsettes et nært samarbeid mellom KNT og Fiskeridirektoratet for å utnytte den kompetanse som næringsmiddeltilsynet totalt har.

Det er kun kommet 8 høringsuttalelser.

Det var fra flere presisert at det var viktig å få en klar ansvarsdeling.

3 KNT'er var stort sett positive til den foreslåtte arbeidsdeling, men forutsatte en del avklaringer:

2 KNT'er ville ha arbeidsdelinger slik at Fiskeridirektoratets kontrollverk fikk ansvar for de bedrifter som kun produserte til eksport, mens KNT burde få ansvaret for alle bedrifter som overhode produserte til det norske markedet.

1 høringsinstans ville ha arbeidsdeling ut fra type virksomhet og ikke basert på hvilket marked virksomheten omsatte produktet på.

2 høringsinstanser ville ha arbeidsdeling ut fra følgende forhold:

- FK har kvalitetskontroll med produkter
- KNT har tilsyn og godkjenning av alle bedrifter

SNT's kollegiet behandlet saken på møtet 20. juni. 1991. Det ble der gitt fullmakt til sekretariatet til å inngå avtale med Fiskeridirektoratet i samsvar med det utsendte utkast.

Premissene som lå til grunn for denne beslutningen var at det foreligger et sterkt ønske både fra SNT og fra Fiskeridirektoratet om å få til et positivt og konstruktivt samarbeid, såvel på sentralt hold som på regionalplan. En avtale basert på intensjonene fra Regjeringens behandling i 1988 bør prøves ut i praksis. Samtidig får vi da lagt opp til et nært samarbeid mellom KNT og Fiskeridirektoratets regionale apparat

På denne bakgrunn er det den 05.02.92 inngått avtale mellom SNT og Fiskeridirektoratet, se vedlegg.

Avtalen trer i kraft den 01.05.92.

Avtalen skal evalueres etter 2 år for å se om dette er en hensiktsmessig arbeidsdeling og om samarbeidet er tilfredsstillende.

Til avtalen skal bemerkes:

FISKERIDIREKTORATETS MYNDIGHETSOMRÅDE:

Fiskeridirektoratet har kontrollmyndighet/godkjenningsmyndigheten når det gjelder bedrifter som tilvirker/omsetter fisk og fiskevarer for eksport alene eller i kombinasjon med tilvirkning/omsetning for det norske marked. Videre har Fiskeridirektoratet kontrollmyndigheten/ godkjenningsmyndigheten for fiskefartøyer som fanger, transporterer eller tilvirker fisk og fiskevarer for eksport eller omsetning innenlands og anlegg som mottar fisk fra fisker i første hånd uavhengig av om fisken går til eksport eller omsettes innenlands.

Med anlegg som mottar fisk fra fisker i første hånd forstås mottaksanlegg for fisk som er godkjent som kjøper (av fisk fra fisker) av vedkommende salgsorganisasjon (f.eks. Norges Råfisklag).

Det er ikke tillatt å kjøpe fisk fra fisker uten at fisken omsettes gjennom en lovbeskyttet salgsorganisasjon og vedkommende er godkjent av salgsorganisasjonen som kjøper. Salgsorganisasjonen kan imidlertid gi dispensasjon, f.eks. for salg direkte fra fisker til forbruker (salg fra båt ved kai). Det blir da KNT som får ansvar for frambudet, jfr. nedenfor.

KNT'S MYNDIGHETSOMRÅDE:

KNT skal forestå kontroll med bedrifter etc. som utelukkende produserer fisk og fiskevarer for det norske marked. Disse skal kun godkjennes i medhold av næringsmiddelovgivningen.

KNT skal også føre kontroll med at fisk og fiskevarer som frambyr fra salgs- og serveringssteder i Norge. Etter generell forskrift §5 har KNT et generelt ansvar for å føre kontroll med kvaliteten på næringsmidler. Når KNT skal føre kontroll med at fisk og fiskevarer har riktig kvalitet må fiskekvalitetsforskriftens bestemmelser legges til grunn for denne kvalitetsvurderingen.

Det tas snarest sikte på å få en hjemmel i Fiskekvalitetsloven slik at KNT kan bli delegert myndighet til å føre tilsyn og fatte vedtak hva angår forhold som er hjemlet i Fiskekvalitetsloven.

I tråd med det som er anført ovenfor foreslås det at KNT forestår all importkontroll av ferdigpakke fisk og fiskevarer som er beregnet for innenlandsk omsetning til forbruker eller storhusholdning. SNT vil på et senere tidspunkt komme tilbake til organisering og gjennomføring av denne kontrollen, da det fremdeles gjenstår enkelte uavklarte punkter, bl.a. mht. avgiftsordningen, tolltariffen og forholdet til Norconserv.

Ved salg fra fiskefartøy regnes dette som næringsvirksomhet utenom fast utsalgssted og faller inn under KNT's ansvarsområde. I slike tilfeller forutsettes det et samarbeid mellom KNT og Fiskeridirektoratet, jfr. punkt 7. i avtalen.

Dersom det i tilknytning til mottaksanlegget som Fiskeridirektoratet har ansvaret for, er utsalg og/eller det foregår tilvirkning for omsetning på det innenlandske marked, vil KNT ha ansvaret for denne delen av bedriften.

TVIL OM HVEM SOM HAR ANSVAR

I de tilfeller hvor det er tvil om hvem som har kontrollansvaret bør dette søkes avklart mellom kontrollinstansene i hvert enkelt tilfelle, eventuelt at spørsmålet bringes inn for overordnet myndighet, jfr. avtalens punkt 8.

I det hele må det etableres et nært samarbeid mellom KNT og Fiskeridirektoratet med sikte på å få en rasjonell og hensiktsmessig fordeling av kontrolloppgavene og for å unngå dobbelkontroll som skyldes uklare ansvarsforhold mellom kontrollmyndighetene.

Det forutsettes at kontrollinstansene gjensidig orienterer hverandre etter behov om forhold vedrørende godkjenning og tilbaketrekning av godkjenning av bedriften.

I de tilfeller hvor bedriften bare eksporterer en liten del av omsetningen eller ønsker å komme inn på eksportmarkedet ved prøvesendinger eller lignende, vil det være hensiktsmessig at ansvarsforholdet avtales i hvert enkelt tilfelle, jfr. avtalens punkt 7.

Kontrollansvaret bør i utgangspunktet ikke gå over fra KNT til Fiskeridirektoratet før bedriften er godt etablert som eksportbedrift. Dersom det er behov for utstedelse av attest for eksport av sendinger fra bedrifter som kontrolleres av KNT, kan attest utstedes av Fiskeridirektoratet på grunnlag av KNT's kontroll.

Varer som eksporteres omfattes ikke av merkeforskriften. Disse varene skal merkes i samsvar med bestemmelsene i Kvalitetsforskriften for fiskevarer.

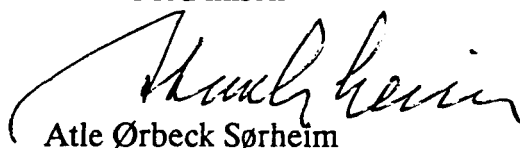
Det vises ellers til samarbeidsavtalens punkt 7 om eventuelle avvik gjennom lokale tilpasninger.

Håndheving av generell forskrift for merking m.v. av ferdigpakkede næringsmidler av 25.09.86:

I henhold til merkeforskriften og samarbeidsavtalen skal KNT håndheve denne forskriften på det innenlandske marked, dvs. foreta butikkontroll og kontroll av varer i bedrifter som produserer kun for omsetning innenlands.

For varer produsert i bedrifter som både eksporterer og omsetter på det innenlandske marked skal merkeforskriften i forbindelse med produksjon håndheves av Fiskeridirektoratet.. Når disse varene omsettes på det innenlandske marked faller de inn under KNT's kontrollansvar. KNT rapporterer til Fiskeridirektoratet om forhold som bør påtales.

Med hilsen

Atle Ørbeck Sørheim

Kirsten Elnæs Aaby